

Kolektivní vyjednávání

Tisková zpráva

Vláda schválila novelu zákona o kolektivním vyjednávání. Návrh novely, kterou předložilo Ministerstvo práce a sociálních věcí, nově upravuje rozšiřování závaznosti kolektivních smluv vyššího stupně na další zaměstnavatele. Tento institut slouží především k tomu, aby se zabránilo neodůvodněné konkurenční výhodě těch zaměstnavatelů, kteří se brání kolektivnímu vyjednávání nebo sice kolektivně vyjednávají, ale nechtějí poskytovat svým zaměstnancům výhody, které jsou u obdobných zaměstnavatelů obvyklé a přiměřené, čímž si vytvářejí výhodnější cenu práce a lepší postavení na trhu na úkor svých zaměstnanců. Zároveň je rozšiřování závaznosti kolektivních smluv vyššího stupně uznáváno jako opatření státu na podporu kolektivního vyjednávání podle Úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 98 o provádění zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednat (č. 470/1990 Sb.) a Doporučení Mezinárodní organizace práce č. 91.

Novela zákona reaguje na verdikt Ústavního soudu, který svým nálezením ustanovení § 7 zákona o kolektivním vyjednávání ke dni 31. 3. 2004 zrušil. MPSV zvažovalo různé možnosti právní úpravy. Zvolilo nakonec cestu, kterou naznačil Ústavní soud, a to obecné normativní vymezení celé skupiny zaměstnavatelů, na něž se závaznost kolektivní smlouvy vyššího stupně bude rozšiřovat, a to za podmínek stanovených přímo v zákoně. Soudní přezkum je možný také v intencích naznačených Ústavním soudem. Návrh nepočítá s možností uvážení státního orgánu, čímž se vylučuje možnost různých postojů a postupů v různých obdobích. Nepočítá ani s možností správního řízení, protože by celý proces byl neúměrně prodlužován. Podle navrhované koncepce tedy budou-li splněny podmínky zákonem stanovené, rozšíří se závaznost dané kolektivní smlouvy vyššího stupně na určitou skupinu zaměstnavatelů přímo ze zákona. Tím předkladatel sleduje, aby proces rozšíření závaznosti byl transparentní, relativně rychlý a aby nezávisel na momentální politické vůli či uvážení státního orgánu.

Podle ustanovení § 7 zákona o kolektivním vyjednávání **mohlo** Ministerstvo práce a sociálních věcí stanovit právním předpisem (vyhláškou), že kolektivní smlouva vyššího

stupně je závazná i pro zaměstnavatele, kteří nejsou členy organizace zaměstnavatelů, která tuto smlouvu uzavřela, a to na zaměstnavatele s obdobnou činností a obdobnými ekonomickými a sociálními podmínkami. Ustanovení **bylo** poměrně stručné. Proto byl konkrétní postup rozšiřování kolektivních smluv vyššího stupně během minulých let upřesňován, a to za účasti sociálních partnerů. Postup byl vždy schválen Plenární schůzí Rady hospodářské a sociální dohody.

V Praze dne 17. června 2004

Vladimír Hrubý
Vedoucí tiskového oddělení
Vladimir.hruby@mpsv.cz
Tel.: 221 922 503